

TEKNİK KOMİSER EL KİTABI

C KLASMAN TEKNİK KOMİSER SEMİNERİ

11-12 Ekim 2014 / KONYA

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
NASIL BİR TEKNİK KOMİSER?	6
1. HER ŞEYDEN ÖNCE TÜRKİYE BASKETBOL FEDERASYONU TEMSİLCİSİ	6
2. GÖREVİ İLE İLGİLİ KURALLARI ÇOK İYİ BİLMELİ.	6
3. YAPILAN HATALARIN SADECE KENDİNE DEĞİL KURUMA DA ZARAR VERDİĞİNİ UNUTMAMALI.	6
4. ORGANİZASYONUN SORUMLUSU OLARAK GEREKEN SAYGINLIĞINI SAĞLAMALI.	6
5. SAKİN OLUN.	7
6. OLAYLARI HİSSEDİN.	7
7. GÖREVINİZ SADECE HAKEMLERLE SINIRLI DEĞİLDİR.	7
8. DİPLOMATİK OLMALI.	7
9. KENDİNİZİ GEÇMİŞİNİZ İLE DEĞERLENDİRMEYİN.	8
10. BAŞARILI BİR TEKNİK KOMİSER OLDUĞUNUZU KONUŞARAK DEĞİL, İŞİNİZLE İLE GÖSTERİN.	8
11. YAPTIĞINIZ İŞE SAYGI GÖSTERİN VE PROFESYONEL OLDUĞUNUZU UNUTMAYIN.	8
12. KORUYUCU TEKNİK KOMİSERLİK YAPIN.	9
13. BASKETBOLE HİZMET EDİN.	9
14. PLANLI ENGELLERİNİZİN MAZERETİNİ LÜTFEN ÖNCEDEN BİLDİRİN.	9
15. VE SON OLARAK BİZE YARDIMCI OLUN.	10
SİZ MÜKEMMEL BİR TEKNİK KOMİSERSİNİZ	11
1. Görev bildirim	11
2. Görevinizin kabulü	11
3. Diğer görevlilerle iletişim.	12
4. En iyi seyahat planlaması yapıldığından emin misiniz?	12
5. Ulaşım problemleri	12
6. Temsil göreviniz olduğunu unutmayın.	12
7. Belge ve dökümanlar	13
8. Maç günü	13

9.	Salona geldiniz.	13
10.	Bir kavram : “Koruyucu Komiserlik”	14
11.	Maç sonrası.	14
12.	Eve dönüş.	14
	GÖREVLERİNİZ	15
1.	Müsabaka/Organizasyon öncesi	16
	Tesisin kontrolü	17
	Bordrolar	17
2.	Maç öncesi	17
	Lisans ve ilgili dökümanların kontrolü	18
	a. Lig müsabakaları	18
	b. Altyapı Şampiyonaları	18
	Forma ve diğer maç kıyafetlerinin kontrolü	19
	Maç öncesi toplantılar	20
	Dopingle mücadele.	20
	Isınma süresince.	20
3.	Maç süresince görevleriniz.	21
	Maç oynanırken.	21
	İtiraz durumunda.	23
	Devre arasında.	23
4.	Maç sonunda	23
5.	Raporlarınız	23

GİRİŞ

Genelde, zevkli ve sıkıntısız olarak görülen Teknik Komiserlik görevi, düşünülen aksine son derece sıkıntılı ve sorumluluk isteyen önemli bir görevdir.

Her şeyin yolunda gittiği bir ortamda Teknik Komiserlik zevkli olabilir. Ancak aksiliklerin peş peşe sıralandığı zaman normal şartlarda hiç kimsenin giymek istemeyeceği ateşten bir gömlek olacağı unutulmamalıdır.

Teknik Komiser olarak en önemli göreviniz Türkiye Basketbol Federasyonu'nu en iyi şekilde temsil etmektir. Organizasyonun, tüm kişi ve kurumlar tarafından mükemmel olarak hatırlanması, sizin yerinde ve zamanında alacağınız kararların uygulamaya sokulması ile farkı yaratacak temsil kabiliyetiniz ile sağlanacaktır. Temsilde ilk izlenimler çok önemlidir.

Göreviniz süresince;

İLK İNTİBA İÇİN SADECE BİR ŞANSINIZ OLACAKTIR

gerçeğini unutmamalısınız.

Göreviniz boyunca, belki de en az yorulan kişi siz olacaksınız. Karşılaşılabilecek sorunların tamamı belki sizin en ufak bir müdahale gereksiniminizi duymaksızın hallolacaktır. Ancak kendinizi öyle hazırlamanız gerekir ki bir sorun olduğunda çözümü sizden başka bulacak kimse olmayacaktır.

Sizden beklenen ilk ve temel görev; müsabakanın Türkiye Basketbol Federasyonu tarafından belirlenmiş kurallar dahilinde en iyi şekilde ve sporun ana unsuru olan sportmenlik ruhuna uygun olarak tamamlanmasını sağlamaktır.

Bu sorumluluğunuzu yerine getirmenizde bilginiz, sorunları en ideal şekilde çözebilme beceriniz, herkese güven veren birikiminiz, toplum içinde kişiyi saygınlıkla gördüğünüz ve davranışlarınız size yardımcı olacaktır.

Bu el kitabı size görevinizi nasıl yapacağınızı öğretmek için hazırlanmamıştır. Bu konuda zaten her hangi bir tereddüt olmadığını biliyoruz. Bu el kitabının hazırlık amacı sadece size bildiklerinizi hatırlatmak ve yardımcı olmaktır.

Başarılı ve sorunsuz görev dileklerimizle...

NASIL BİR TEKNİK KOMİSER?

---

1. Her şeyden önce Türkiye Basketbol Federasyonu temsilcisi

Kıyafet, saç sakal traşı, müsabakaya veya toplantılara geliş saati, davranışları kısacası temsil özellikleri mükemmel olmalıdır.

2. Görevi ile ilgili kuralları çok iyi bilmeli.

Bir teknik komiser faul, çember üstü ihlalleri, topla yürüme gibi genelde hakemleri ilgilendiren konularda çok iyi olmak zorunda değildir. Buna karşın hakemler ile masa görevlileri arasında diyalog gerektiren;

- Oyun saati
- Şut saati
- Oyuncu değişiklikleri
- Hakem işaretleri
- Masa hakemlerinin görevleri

ile ilgili kurallarda mükemmel olmak zorundadır.

3. Yapılan hataların sadece kendine değil kuruma da zarar verdiğini unutmamalı.

Günümüzde basketbol karşılaşmaları geniş bir kesim tarafından yakından takip edilmektedir. İletişim teknolojisinin sağladığı sınırsız imkânlarla nerede olursa olsun yapılan tüm hatalar anında herkes tarafından duyulmaktadır. Özellikle olumsuz olayların çok ilgi görüyor olması nedeniyle yapılan bir hata teknik komiserlerin hatası olmaktan çıkmakta ve günlerce bazen haftalarca gündemi meşgul etmektedir.

4. Organizasyonun sorumlusu olarak gereken saygınlığını sağlamalı.

Burada saygın olmakla, despot ya da kibirli olmayı karıştırmamak lazımdır. Hatta bu madde için özel bir çaba da sarf etmemek bile gerekir. Bu güne kadarki tecrübeniz ve kişiliğinizle bu özelliğiniz zaten oluşmuştur. Bu konuda bazı örneklerden faydalanabilirsiniz. Her örneği yaşayarak öğrenmeniz yerine yaşanmış örnekler de size yol gösterebilir.

Her maçta, müdahale etmeniz gereken bir olay olacakmış gibi kendinizi şartlandırmayın. Göreviniz boyunca olağan işlemlerin dışında müdahale etmenizi gerektirecek bir şey olmayabilir. Ancak unutmayın ki eğer olursa, mutlaka orada bulunmanız ve sorunu en ideal şekilde çözmeniz gerekir.

Olaylar gerginleştğinde size yardımcı olabilecek birkaç ipucu;

- Konuşmalarınızda daima biz kelimesini kullanın,

- Bütün taraflara güven verin ve işbirliği yapın,
- Emir vermeyin, hep rica edin,
- Suçlu ile uğraşmayın, aksaklığı gidermeye çalışın,
- Kişileri kesinlikle yönetmeye çalışmayın, olayları yönlendirin,
- Ve ne olursa olsun son kararı siz vermiş olun.

Özellikle Türkiye Kupaları ve Alt Yapı Şampiyonaları gibi uzun süreli görevlerde Yerel Organizasyon yetkililerini küstürmek yerine katılımcı olmalarını sağlamak gerekir. Turnuva sonunda yazılan raporlar Teknik Komiserler ve hakemlere sunulan imkanlarla sınırlı olmayıp tam gerçekleri yansıtması gerekir.

5. Sakin olun.

Herşeyden önce unutmayın ki sahadaki en yetkili kişi sizsiniz ve kimse sizden 2 saniye içinde karar vermenizi beklemiyor. Veya en kısa zamanda karar verdiğiniz zaman en iyi teknik komiser olmuyorsunuz.

Sıradışı bir olay olduğunda sakın telaşlanmayın ve panik yapmayın.

6. Olayları hissedin.

Genelde basketbol maçlarında istenmeyen olaylar birdenbire başlamaz. Çoğu zaman maçların sorunlu geçeceği önceden tahmin edilir. Böyle bir şey hissettiğinizde maç seyretmek yerine tüm unsurları gözlemlemeye çalışın. Gerekirse ayağa kalkın. Gerekirse sadece olayların olduğu ya da olacağı yöne bakın. Maç sonunda görmediğiniz bir şey olmasın ve ikinci bir kişiden rapor alınma ihtiyacı hissedilmesin.

Kritik bir maçta, maçı izlemek veya hakemleri gözlemek yerine gelişmeleri takip etmek ve hissiyatınızla ya da tecrübelerinizle muhtemel olayları önlemiş olmanız çok daha değerlidir. Hakemlerin bir maç için değerlendirilmemiş olması çok büyük eksiklik olmaz.

7. Göreviniz sadece hakemlerle sınırlı değildir.

Teknik Komiserler hakemleri değerlendiren, bir sorun olduğunda onları korumaya çalışan veya onları azarlama yetkisi olan kişiler değildir. Müsabaka ile ilgili her türlü gelişme Teknik Komiserin denetim, kontrol veya en azından bilgisi dahilinde olmalıdır.

Takımların sorunları en az hakemlerin sorunları kadar önemlidir ve Teknik Komiserler bu konuda duyarsız kalamaz.

8. Diplomatik olmalı.

Her olayda sinirlenip karşılık vermek veya tepki göstermek kolay ve herkesin yapabileceği bir üslüpdür. Teknik Komiserler, bilgi ve tecrübeleri ile olaylar karşısında diplomatik davranış sergilemelidir.

Unutmamalıdır ki, sahada bulunan herkes hakemler, oyuncular, antrenörler, yöneticiler, hatta gazetecilerin hepsi dostumuz ve arkadaşımızdır. Ama yine biliyoruz ki maç ortamında herkesin tepkisi farklı olabilir. Zaman zaman kişilikleri değişip tanıyamadığımız insan hüviyetine girebilirler. Bizler tüm davranışları denetlemek veya düzeltmek zorunda değiliz. Kimse duygusuz birer mekanik robot da değildir. Bu nedenle görevimiz kuralların esnekliği dahilinde gelişmeleri bir kaos haline getirmeden yönetmektir.

Örneğin, kenar yönetimin her diyaloguna tepki vermemiz gerekmez. Sağ taraftaki kenar yönetiminden gelen bir şikâyeti, o esnada sanki sol taraftaki yazı hakemini kontrol ediyormuş davranışla duymamazlıktan gelebiliriz.

Eğer birisi hakaret ederse suçludur ve bu davranışından dolayı ceza alacaktır. Ancak hakaret eden kişiye biz de aynı davranışta bulunursak aynı suçu bizde işlemiş oluruz ve ceza verecek kurumlar gereken cezayı vermekte zorlanır.

Böyle durumlarda hep hatırlamamız gerekir ki;

HAKLI OLMAK ÖNEMLİ DEĞİLDİR, ÖNEMLİ OLAN HAKLI KALABİLMEKTİR.

9. Kendinizi geçmişiniz ile değerlendirmeyin.

Tüm Teknik Komiserlerin basketbol ile ilgili çok parlak geçmişleri var. Aramızda zamanın en iyi hakemleri, milli sporcular veya çok başarılı yöneticiler, menajerler kısacası her alanda en yüksek seviyede görev yapan kişiler olabilir. Ancak şu anda farklı bir alanda görev yaptığınızı unutmayın ve kesinlikle geçmişteki başarılarınızla yeni görevinizdeki başarılarınızı özleştirmeyin.

“Nasıl benden daha fazla görev alır, kaç kere birinci ligde düdük çalmış?”

Kesinlikle bu düşünceden uzak olun. Şimdi yeni bir sayfa ile yeni bir alandaki beceriniz sizi ne kadar başarılı olduğunuzu gösterecektir.

10. Başarılı bir Teknik Komiser olduğunuzu konuşarak değil, işinizle gösterin.

Geçmişinizdeki başarıların yeni görevinize de aynen yansıtacağı yanılığısına düşmeyin. Yeni görevinizle ilgili olarak hiçbirinizi yakından tanımıyoruz. Seminerden sonra belki bir sonraki seminere kadar sizleri hiç görmeyeceğiz. Sizlerin çok başarılı bir teknik komiser olduğunuzu nasıl değerlendireceğiz!

Görevinizle ilgili olarak sözlü aktardıklarınız genelde 10 dakika sonra unutuluyor. Ancak yazılı olarak iletilenler sürekli kayıtlarımızda kalıyor. Bu nedenle ne kadar iyi olduğunuzu söyleyerek değil, yazılı olarak gösterin.

Bunun da en kolay yolu **RAPORLARINIZ**.

11. Yaptığınız işe saygı gösterin ve profesyonel olduğunuzu unutmayın.

Eğer yaptığınız iş karşılığı, tüm masraflarınız çıktıktan sonra bir para ödemesi yapıyorsa bunun adı profesyonelliktir. Bir veya bin TL hiç farketmez.

Görevinizle ilgili olarak farklı müsabakalar için farklı ücretler ödeniyor. Bu sizin görev disiplininizde bir farklılık yaratmamalıdır. Ücretin azlığı sizi tatmin etmiyorsa bu işi yapmamak gibi bir tercihte bulunabilirsiniz. Bu kararınız saygı ve anlayışla karşılanır. Ancak hem görevi kabul edip, hem de gereken önemi vermezseniz bu kabul edilemez.

Günümüz iletişim imkanlarını unutmayın. Nerede olursanız olun basketbol ile konuşulan her şey, eğer meraklıysanız 10 dakika içinde, hiç ilginiz yok ise 10 gün içinde herkes tarafından biliniyor.

12. Koruyucu Teknik Komiserlik yapın.

Hiç bir teknik komiser evinden görevine gitmek için çıkarken bugün ne yapsam da bu maçı oynatmasam diye düşünmez. Görevimiz maçı oynatmak. Bu nedenle görevinizi yaparken hata aramak için kendinizi şartlandırmayın. Aksaklıkları kendi içinde çözmeye çalışın.

Değerlendirmeye alınması mümkün olmayan konuları raporunuza yazmayın. *“Sahadan çıkış tüneli tek olduğu için müsabaka sonunda hakemlere saldırı olabilir.”* yazan bir rapor için sizce ne yapılabilir? Oldu mu? Kim suçlu, ev sahibi mi yoksa rakip mi saldırdı?

Siz o anda orada bulunduğunuz için her şeyi değerlendirebiliyorsunuz. Ama Disiplin Kurulu sadece raporunuzda yazdığı kadar değerlendirme yapabiliyor. Ya da hayal gücünü kullanıyor. Lütfen ülke genelindeki sorunları ya da muhtemel problemleri maç raporuna yazmayın. Bu tespitlerinizi ayrı bir raporla bildirmeniz çok daha yapıcı olacaktır.

Özellikle maç raporlarında hakemlerin yönetimi ile ilgili bir husus yer almamalı. Özellikle de **“bana göre fauldü”** ya da **“bana göre basket değildi”** gibi ifadeler bulunmamalı.

13. Basketbole hizmet edin.

Sadece teknik komiserlik yaparak gündemi yakalamanız yeterli olmayabilir. Şehrinizde de görev alın, maçları takip edin ve basketbola hizmet edin. Ne olursa olsun basketbolu yaşayın ve teneffüs edin.

14. Planlı engellerinizin mazeretini lütfen önceden bildirin.

Her an her görev için müsait olamayabilirsiniz. İstenmese de zaman zaman olumsuz acil olaylarla karşılaşabilirsiniz. Doğal afet, hastalık, ölüm gibi beklenmedik gelişmeler için yapabileceğimiz bir şey yok. Sizlere yardımcı olmak zorundayız.

Ancak kimse kızının düğününe son 5 gün içinde karar vermez. Atamalar yapıldıktan sonra yapılan mazeretler nedeniyle yeniden görevlendirme yapmak her şeyi altüst edebiliyor.

Planlı mazeretlerinizi lütfen önceden bildirin ve görevini beğenmedi gibi sağlıksız bir düşünceye engel olun.

15. Ve son olarak bize yardımcı olun.

Sezonda haftada kaç tane maç oynanıyor tahmin edebiliyor musunuz? Bunlara görevli ataması, gelen raporların incelenmesi, bunların bilgisayara girilmesi ve değerlendirilmesi, mazeret bildirenlerin yerine atama yapılması, kurul toplantılarına ve seminerlere hazırlık. Bütün bu işler düşünebiliyor musunuz ne kadar vakit alıyor.

Eğer görevli olduğunuz maçta hiçbir aksaklık yoksa lütfen ilgili boşlukları çizgi ile kapatın. Bu sizin beceriksiz olduğunuzu göstermez. O zaman size daha fazla saygı duyarız.

Bir örnek rapor;

“Görevli olduğum şehre bir gün önce gittim. Yolculuk sorunsuz geçti. Yerel yöneticiler beni havaalanından aldı. Öğle ve akşam yemeğini hakemlerle beraber yedik. Müsabakada her hangi bir olay olmadı. Masa hakemleri mükemmel görev yaptı. Hakemler çok genç ve yetenekli. Bunları ileride önemli maçlarda için düşünmek lazım! Yeterli emniyet kuvveti mevcuttu. Salon biraz küçük ama bu seviye için yeterli, eğer takım üst liglere çıkarsa yetersiz kalabilir.

Raporlarda yazılan her satırı okumak zorundayız ve okuyoruz.

Rapor bir şey vermedi ama biraz vaktimizi aldı.

SİZ MÜKEMMEL BİR TEKNİK KOMİSERSİNİZ

Çok iyi biliyoruz ki siz bizim her zaman güvenerek görevlendirebileceğimiz tecrübeli ve konusuna hâkim bir teknik komisersiniz. Bu görev için gerekli eğitimi aldınız ve göreviniz süresince ihtiyaç duyacağınız tüm dökümanlar elinizde mevcut. Zaten pek çoğunuz bu görevi uzun bir süredir başarı ile sürdürüyorsunuz.

Ancak ne kadar iyi bilirsek bilelim zaman içinde bazı hususlar unutulabiliyor. Çok iyi bildiğiniz ve senelerce uyguladığınız bir detay gözden kaçabiliyor. Geçen zaman bizlere önemli bir tecrübe kazandırırken bazı şeyleri de kolayca hatırlamamıza engel olmaya başlıyor.

Karşılaştığımız sorunları çözerken önemli tecrübeler kazanıyoruz. Her tecrübeyi, bir sorun çözerek kazanmak yerine daha önce yaşanmış olanları bilerek aynı tecrübeyi elde etmek hem daha kolay hem de daha zahmetsiz olmaz mı?

Teknik Komiserlerin yazılı görevlerine ilave olarak birde yazılı olmayan görevleri de olduğunu unutmayın. Bunları tam olarak yapmazsanız belki pek bir şey olmaz ama dedik ya sizler iyi komisersiniz. Bu nedenle sizler için hazırlanmış bu el kitabını her göreviniz öncesi kısa bir göz atmanız sizi daha donanımlı olarak hazır olmanızı sağlayacaktır.

Sizler mükemmel bir teknik komisersiniz. Ama unutmayalım ki mükemmeller de hata yapar.

1. Görev bildirim

Sizlerin de yakından takip ettiğiniz gibi artık görevleriniz internet üzerinden **belca.tbf.org.tr** sayfasından elektronik ortamda yapılmaktadır. Bu nedenle öncelikli olarak görevlendirme periyoduna bağlı olarak sizin kullanımınıza tahsisi edilmiş sayfanızdan görevinizin olup olmadığını takip etmeniz gereklidir.

2. Görevinizin kabulü

Görevlendirmiş olduğunuz maçı sayfanızda görmüş ve bilgi sahibi olmanız yeterli değildir. Görevinizin yanında bulunan GÖREVİ KABUL ET veya MAZERET BİLDİR düğmelerini kullanarak görevi kabul ettiğinizi veya mazeretiniz nedeniyle kabul edemeyeceğinizi geri bildirmeniz gereklidir.

Uyarı:

Görevi kabul et işleme başladığınızda işlemleri sonuna kadar tamamlamadığınız takdirde sistem görevinizi kabul etmediğiniz şekilde algılayacaktır. Bu nedenle işlemleri sonuna kadar tamamlayınız.

Görevi kabul etme veya mazeret beyan etme işlemlerini ilan edilen süre içinde yapmanız gereklidir. Süre içinde yapmadığınız taktirde görevlendirmeniz iptal edilecek ve başka bir atama yapılacaktır.

3. Diğer görevlilerle iletişim.

Görev bilgisini alır almaz ilk işiniz başhakeminiz ile temasa geçmeniz gerekir.

Eğer başka bir şehirde görevlendirilmişseniz önce seyahat ve konaklama ile ilgili bilgilerinizi netleştirin daha sonra başhakeminizle iritbata geçin.

4. En iyi seyahat planlaması yapıldığından emin misiniz?

Teammüllere göre eğer aksi bir bildirim veya uygulama yoksa maçın oynanacağı şehirde maç gününde bir gün önce olmanız tercih edilir. Bazı şehirlere birden fazla uçuş olabiliyor ve genelde iş günü kaybetmemek veya tasarruf adına maç günü uçuş tercih edilebiliyor. Ancak kış şartlarını göz ardı etmeyin. Sis, kar ve grev gibi etkenler bazen sizi sıkıntıya sokabilir. Bu nedenle tedbirli olmanızda fayda var.

Eğer ulaşım planınız bir risk taşıyorsa mutlaka MHK Ofisi ile iletişime geçin ve onayını alın.

Eğer altyapı organizasyonlarında Federasyon temsilcisi olarak görevlendirilmişseniz ilk maç gününden bir gün önce yapılacak teknik toplantıda hazır olacak şekilde plan yapmalısınız.

5. Ulaşım problemleri

Kötü hava koşulları başta olmak üzere çeşitli nedenlerle görevlendirilmiş maça zamanında gidemeyeceğiniz durumlar olabilir. Bu durumda ulaşmanız ve bilgi vermeniz gereken kişilere ait iletişim bilgileri yanınızda bulunmalı ve hatta cep telefonunuzda kayıtlı olmalıdır.

6. Temsil göreviniz olduğunu unutmayın.

Sizler maçın oynanacağı şehre varışınızdan ayrılıncaya kadar Türkiye Basketbol Federasyonunu temsil edeceksiniz. Görev sürenizce kulüp yetkilileri ve hakemlerle birlikte olunan zamanlarda karşılıklı sohbet ile diyalog tesis edilmesi gerekecektir.

Ayrıca, özellikle kupa ve altyapı organizasyonlarında şehrin yöneticilerini ziyaret etmek veya onlar tarafından verecek davetlere katılmanız gerekebilir.

Bu nedenle gitmeden önce;

- Gideceğiniz şehre ait bazı bilgilere sahip olmanızda fayda var.
- Takımların ulusal ligdeki durumu ve Avrupa Kupalarında oynadıkları maçları hakkında bilgi sahibi olmanız size yardımcı olacaktır.
- Daha da önemlisi görevli olduğunuz maç iki maçın sonucuna göre eleme usulü statüsünde ise ilk maçın sonucu bilmeniz en birinci yükümlülüğünüzdür.

İlk maçın bir takım tarafından kazanılmış olduğu ikinci maçın berabere bitmesi halinde uzatma devresi oynatmaya çalışıp kendinizi ve federasyonu zor duruma düşürmeyin.

- Gitmeden önce hakemlerle ilgili kariyeri, tecrübesi, yaşı, gibi temel bilgi edinilmesi her zaman yararlı olmuştur.

Altyapı organizasyonlarında görev yapacaksanız görevli hakemler hakkında ön bilgileri içeren bir dosya oluşturmanız gerekir.

Kıscası ev ödevinizi yapmadan görevinize gitmeyin.

7. Belge ve dökümanlar

Teknik Komiserlerin her zaman yanlarında aşağıdaki belge ve dökümanları taşıdığından eminiz:

- Maç veya turnuva programı.
- Gerekliğinde iletişime geçmek zorunda kalacağı kurum ve kişilere ait iletişim bilgileri.
- Oyun Kuralları kitabı.
- Görevli olduğu müsabaka ile ilgili yönerge
- Rapor formları (Organizasyon ve Önemli Olay)
- Bu el kitabı.

Teknik Komiserlerin görevlerinde bir set resmi sayı cetvelini yanlarında bulundurmamaları büyük bir eksikliklerdir.

8. Maç günü

Eğer başka bir şehirde görevliyseniz sabah saat kaçta kahvaltı yapacağınızı hakemlere bildirin. Hakemler sizden sonra otele girecek ise ve siz onları görmeyecekseniz onları kahvaltıda beklediğinize dair resepsiyona not bırakın.

Kahvaltıda, eğer böyle bir imkan yoksa önceden salona gidişinizle ilgili programı yapın.

9. Salona geldiniz.

Salona vardığınızda iki sorumluluğunuz var. Öncelikle salonun ve ortamın uluslararası oyun kurallarına ve görevli bulunduğunuz müsabaka ile ilgili organizasyon koşullarına uygun olup olmadığını tespit etmeniz gerekir.

Maç öncesi ikinci sorumluluğunuz ise takımların lisans kontrolüdür. Size bir çalışma ofisi sağlamadılarsa masa görevlilerinin odasına gidin ve takımlara haber verin.

10. Bir kavram : “Koruyucu Komiserlik”

Komiserlik raportörlük değildir. Yani maç boyunca yerinde oturup aksaklıkları not alıp rapor etmek sizin en iyi olduğunuzu göstermez. Aksine eksiklikleri önceden saptayıp bunların giderilebilecek olanları için ev sahibi kulüp veya salon sorumlularıyla birlikte çözüm üretmek ve vaktinde düzeltilmelerini sağlamak en idealidir.

Unutmayın ki sizin öncelikli göreviniz koşullar ne olursa olsun maçın oynanmasını ve sonuçlanmasını sağlamaktır. Birçok eksikliği önceden tespit ederek görevlileri uyarıp düzeltilmesini sağlayabilirsiniz. Bu davranışınız organizasyonların imajının yükselmesini sağlayacağından size müteşekkir oluruz.

11. Maç sonrası.

Maçtan sonra basın toplantısı düzenleniyorsa ve sizin yapacak daha öncelikli işiniz yoksa toplantıyı izlemeniz iyi olur.

Maç sonrası eğer ortam müsaitse hakem odasına gidin ve kendilerini bir kez daha kutlayın. Kısa bir değerlendirme konuşması yapmanıza ihtiyaçları olabilir. Tespit ve tecrübelerinizi paylaşmaktan çekinmeyin. Ancak konuşmalarınız raporunuzda yazacaklarınıza ters olmamalı. Buna özellikle dikkat edin.

Salondan ayrılmadan önce Federasyona göndermekle yükümlü olduğunuz belge/bilgilerin eksiksiz olduğundan emin olun.

12. Eve dönüş.

Dönüş programınız müsaitse görevinizi başarıyla tamamlamış bir ekip olarak güzel bir akşam yemeğinizi yiyebilirsiniz. Yemeğe nadiren de olsa başka misafirler de katılabilir. Bu durumda maç ve hakem değerlendirmesi yapmaktan kaçınınız.

Eve döndüğünüzde bilgisayarınızın başına geçin ve raporlarınızı doldurun. Ancak daha öncesinde yeni görevinizi kontrol etmenizde fayda var. Çünkü siz iyi bir komisersiniz ve size ihtiyacımız var.

GÖREVLERİNİZ

Sezon boyunca kendi içinde farklı yapıdaki aşağıdaki organizasyonlar için görevlendirilebilirsiniz.

a. Lig maçları

• BEKO Basketbol Ligi	BBL	Erkekler
• Kadınlar Birinci Ligi	TKBL	Kadınlar
• Erkekler İkinci Ligi	TB2L	Erkekler
• Kadınlar İkinci Ligi	TKB2L	Kadınlar
• Erkekler Üçüncü Ligi	TB3L	Erkekler
• Bölgesel Lig	EBBL	Erkekler
• Ünilig		Kadın-Erkek

b. Kupa Maçları

• Türkiye Kupası	Eleme ve Final	
• Federasyon Kupası	Eleme ve Final	Erkek
• Cumhurbaşkanlığı Kupası		Kadın-Erkek

c. Altyapı Şampiyonaları

• Bölge Şampiyonaları	Küçük, Yıldız ve Genç	Kız-Erkek
• Anadolu Şampiyonaları	Küçük, Yıldız ve Genç	Kız-Erkek
• Türkiye Şampiyonaları	Küçük, Yıldız ve Genç	Kız-Erkek

Bir Teknik Komiser olarak her zaman elinizin altında olması gereken aşağıdaki dökümanlarda tüm detayları ile tarif edilmiştir. Bütün kuralları ezbere bilmeniz şüphesiz ki mümkün değildir. Ayrıca çok fazla olmasa da sezonlara göre kurallar ve uygulamalarda değişimler olduğu da bir gerçek. Bu nedenle iyi bir komiser olarak sizin görevleriniz ve sorumluluklarınızı eksiksiz yerine getirebilmeniz için hangi kuralın nerede olduğunu bilmeniz için daha önemli olduğundan aşağıdaki dökümanlara sık sık göz atmanızı öneririz.

- Oyun Kuralları
- Yarışma Yönergesi
- Lig Yönergeleri
- Altyapı Faaliyetleri Yönergesi (U14, U16, U18)

Görev ve sorumluluklarınız ana hatları ile tüm karşılaşmalar için benzer olmasına karşın bazılarında farklılıklar bulunmaktadır. Bu nedenle aşağıdaki bölümlerde dikkat edilmesi gereken hususlar genel olarak anlatılmış, farklı uygulamalar ise ayrıca vurgulanmıştır.

1. Müsabaka/Organizasyon öncesi

Tek maç olarak oynanacak Lig veya Kupa Maçaları için görevlendirilmişseniz daha önceki bölümde belirtildiği şekilde davranmanız yeterli olacaktır.

Eğer altyapı şampiyonalarına Federasyon temsilcisi olarak görevlendirilmişseniz yerel yetkililerle temasa geçerek hakemlerin konaklaması ve salonlara gidiş, teknik toplantı ve hakemlerle yapılacak toplantıların yer ve saatlerinin planlamasını yapmanız gerekir.

Teknik Toplantı:

Prinsip olarak teknik toplantının maçlardan bir gün önce saat 18:00'de İl Müdürlüğünde veya sağlanacak bir salonda yapılması gereklidir.

Teknik toplantı gündemi ve yapılacaklar Altyapı Yönergesinde detaylı olarak belirtilmiştir. Bu hususlar üzerinde önceden dikkatlice çalışıp tüm olasılıklar karşısında hazırlıklı olmanız önemlidir.

Teknik toplantının sona erdiğini çok net bir şekilde resmi olarak ilan etmeyi unutmayın. Teknik toplantının resmen kapandığı ilan edildikten sonra takım listelerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacağından bu ilan önemlidir.

Hakemlerle Toplantı:

Şampiyona öncesinde tercihen teknik toplantı sonrası hakemlerle toplantı yapıp organizasyonla ilgili detayları ve uygulamaları aktarmanız gerekir.

Bu toplantıda;

- Görevlendirme esasları
- Yemek uygulamaları (saatleri, yeri ve birlikte veya serbest katılım)

Bu toplantıda hakemlerin yemeklerde alkol almamaları ve topluma kötü örnek olacak şekilde sigara içmemeleri hatırlatılmalıdır.

- Harcamalar ve bordroya esas bilgiler
- Maça geliş gidiş planı ve kıyafetleri

konularında bilgi ve talimatlarınızı vermeniz gerekir.

Hakem atamalarının ilk gün toplantı sonrasında sonraki günler ise günün sonunda tercihen son maç bitmeden önce hakemlere dağıtılması uygun olur.

Tesisin kontrolü

Şampiyona öncesi tesiste yapacağınız kontroller çok önemlidir. Bu görevinizde oyun kuralları ve formlar size yardımcı olacaktır. Ancak yine de önceden hazırlık yapmanız ve mümkünse neleri kontrol edeceğinizi not etmenizi tavsiye ederiz.

Kontrollerinizde kesinlikle “Koruyucu Komiserlik” kavramını unutmayınız.

Tesis kontrolünde öncelik oyun sahası ölçüleri, malzeme standartları ve teknik teçhizatın Oyun Kurallarına uygun olması gerekliliğidir. Tespit ettiğiniz bir eksiklik veya hata varsa ve bu maçın oynanmasını tehlikeye sokuyorsa öncelikle hatanın düzeltilmesi için gereken gayreti gösterin. Eğer hata düzeltilemediyse ve tereddütünüz devam ediyorsa kesinlikle TBF Yurtiçi Faaliyetler sorumlusu ile temasa geçin.

Şampiyonalar için yapacağınız kontrollerin kapsamı biraz daha geniş olacaktır. Her ne kadar şampiyonaların oynanacağı tesisler öncesinde TBF tarafından bilgi edinilmiş ve onaylanmış olsa da oyun kurallarında belirtilen standartlara ilave olarak aşağıdakileri yerel yetkililerle birlikte kontrol etmelisiniz.

- Hakem soyunma ve sporcu soyunma odaları,
- Elektronik cihazlar,
- Jeneratör,
- Doping kontrol odası
- İnternet bağlantısı
- Ambulans ve sağlık imkanları,

Bordrolar

Takımlar, yerel görevliler, hakemler ve teknik komiserlerin kurullarla belirlenmiş görev tazminatları ile harcırahları TBF tarafından organizasyon sonrası banka havalesi ile ödenmektedir. Bu ödemelerin yapılabilmesi için sizin tarafınızdan bordroların doldurtulup imzalatılması gereklidir.

Organizasyonlara göre yapılacak ödemelere ait esaslar Yurtiçi Faaliyetler Yönergesinde yer almaktadır. Bordroların burada verilen bilgilere uygun şekilde doldurulması ödemelerin kısa sürede yapılmasını sağlayacağını unutmayın.

Lütfen bordroların okunaklı doldurulması için özen gösterin.

2. Maç öncesi

Maçın başlama saatinden bir saat önce salonda olmanız gerektiğini unutmayın. Özellikle şehrin trafik koşulları hakkında önceden bilgi sahibi olmanız herhangi bir geç kalmayı önleyecektir.

Salona geldiğinizde ilk iş olarak hakemlerin soyunma odasına yerleştiğinden emin olduktan sonra takımların lisans ve listelerini takip etmelisiniz. Şampiyonalarda lisans kontrolleri teknik toplantı sonrasında yapıldığından bu tür organizasyonlarda her maç öncesi lisans kontrolü yapılmasına gerek yoktur.

Lisans ve ilgili dökümanların kontrolü

a. Lig müsabakaları

- (1) Her iki takım da size maçtan evvel; oyuncu soyadları ve isimleri, forma numaraları ve lisans numaraları yazılı takım listesi sunacaktır. Ayrıca bu listede antrenör ve yardımcı antrenör ismi yer almalıdır. Listede en fazla 12 sporcu olabilir. Eğer listede 10 oyuncudan az isim varsa bunu rapor etmeniz gerekir. Ayrıca listede 10 oyuncu olmasına karşın takımlar sahaya 10 oyuncudan daha az sayıda oyuncu ile sahaya çıkarlarsa bu da rapor konusudur.
- (2) Liste ile birlikte lisanslar veya TBF onaylı isim listesi verilir. Eğer onaylı liste sunuldu ise kendinize bir kopya alın. Bu listede ismi yer alan sporcular oynayabilir. Tereddüt etmeyin.
- (3) Bu belgelerle isim listesindeki sporcu lisanslarının doğru olup olmadığını kontrol edin. Takım kadrolarında, görevli bulunduğunuz müsabaka ile ilgili yönergelere uygun oyuncular olup olmadığını kontrollerini yapın.
- (4) Tüm kontroller sonrası lisansları ve takım listelerini yazı hakemine teslim edin ve maç kâğıdına oyuncuların lisans numaralarının son üç rakamının yazılacağını ikaz edin. Maç başlamadan önce maç kâğıdında isimlerin, lisans numaralarının, forma numaralarının, takım isimleri, hakem isimleri, maç numarası gibi tüm boşlukların doğru doldurulduğunu kontrol edin.
- (5) Sizin de takip ettiğiniz gibi lig maçlarında meydana gelen hadiseler Disiplin Kurulu tarafından en kısa sürede değerlendirmeye alınmakta ve kararlar internet üzerinden ilan edilmektedir. Bu kararları takip etmeniz ve görev yapacağınız liglere göre bir şekilde kayıtlarınızda bulundurmanız size hiç ummadığınız bir anda yardımcı olabilir..

Bir tavsiye;

Tecrübeli ve tedbiri bir teknik komiser olarak her görevinizde yanınızda yeterli miktarda yedek maç kâğıdı bulundurmayı unutmayın.

b. Altyapı Şampiyonaları

Altyapı şampiyonalarında maçlardan bir gün evvel yapılan teknik toplantıda lisanslar kontrol edildiğinden her maç öncesi lisans kontrolü yapılmaz.

- (1) Takımlar teknik toplantıda; oyuncu soyadları ve isimleri, forma numaraları ve lisans numaraları yazılı takım listeleri ve oyuncu lisanslarını sunacaktır.

- (2) Daha sonra takım listesinde yer alan sporcuların size sunulan belgelerle, lisanslarının vizeli ve yaşlarının uygun olduğunu kontrol edin. Kontrolleriniz esnasında bir sorunla karşılaşırsanız TBF Yurtiçi Faaliyetler sorumlusu ile temasa geçmelisiniz.
- (3) Takım listelerini masa görevlilerine ve varsa istatistik ekibine verilmek üzere yerel yetkililere teslim edin. Tecrübeli ve tedbirli bir teknik komiser olarak birer kopya da kendinize almayı unutmayın.

Maç kâğıtlarına sadece ilk gün oynanacak maçlarda oyuncuların lisans numaralarının son üç rakamının yazılacağını ikaz edin. Şampiyona müsabaka formatına göre eğer bir takımın ilk gün maçı yoksa o takımın ilk maçında lisans numaraları yazılmalıdır. Bunu unutmayın ve takip edin.

Her maç başlamadan önce maç kağıdında isimlerin, lisans numaralarının, forma numaralarının, takım isimleri, hakem isimleri, maç numarası gibi tüm boşlukların doğru doldurulduğunu kontrol edin.

Forma ve diğer maç kıyafetlerinin kontrolü

Sporcuların maçlarda giyeceği forma, şort ve diğer kıyafetlere ait standartlar ile sporcuların takabilecekları aksesuarlar Basketbol Oyun Kurallarında, reklamlarla ilgili hususlar ise yönergelerde belirtilmiştir. Bunların tarafınızca çok iyi bilinmesi gereklidir.

Alt yapı Şampiyonalarında teknik toplantıda takımlar size maçlarda kullanacakları biri açık diğeri koyu renk olmak üzere iki set forma ve şort getireceklerdir. Bunların oyun kurallarında belirtilen kurallara uygunluğunun kontrolünü yapmanız gerekir.

Teknik toplantıda takım temsilcilerine;

- Sporcuların üst veya alt kol, baldır ve omuzları için koruyucu takmaları halinde bunların forma rengi ile aynı renk olması gerektiği, (dizlik hariç)
- Oyunculara yapılacak bandajların transparant veya forma ile aynı renk olması gerektiği,
- Oyuncuların formalarının altlarına aynı renkte veya doktor raporu bile olsa iç giysi giyemeyeceklerini,
- Oyuncuların giydiği çoraplarının tek renk olması,

gerektiği hatırlatılmalıdır.

Lig karşılaşmalarında maç öncesinde takımların size maçtan önce forma örneği getirmesi zorunluluğu yoktur. Bu kontroller takımlar ısınmak için sahaya çıktığında gözlemleyerek yapılabilir.

Bu konuda kurallara aykırı tespitlerinizin, öncelikle takım yöneticilerini uyararak değiştirilmesini istemelisiniz. Uyarınıza rağmen değiştirilmeyen veya değiştirilmesi o an için mümkün olmayan aksaklıkları raporunuzda belirtiniz.

Maç öncesi toplantılar

Öncelikle masa görevlileri ile kısa bir tanışma toplantısı yapın ve görev dağılımını öğreninin. Maç öncesi kendileri ile dostane kısa bir sohbet yapmak ve kendilerine küçük birer hatıra hediye vermek iyi olabilir. Bu sohbet esnasında oyuncu değişimi ve mola prosedürü hakkında bilgi sahibi olmak faydalı olacaktır.

Eğer daha önemli ve çözmeniz gereken bir sorun yoksa hakemlerin maç öncesi toplantısı esnasında onlarla birlikte olmanız yararlı olur. Bu toplantıda konuşulanlar hakkında bilgi sahibi olmanız ve size bir şey sorulması halinde fikrinizi söylemeniz yeterlidir. Maç öncesi hakemler tarafından yanlış anlaşılabilir veya onları olumsuz etkileyebilecek konuşma yapmaktan kaçınmalısınız.

Maçın ve ortamın güvenlik açısından kritik olması halinde ev sahibi takım yöneticilerinden güvenlikle ilgili alınan tedbirler hakkında varsa lig komiserinden bilgi almak üzere kısa bir toplantı yapmanız gerekir. Lig komiseri olmayan maçlarda bu toplantıyı sizin yapmanız, gerek görmeniz halinde bu toplantıya güvenlik sorumlularını davet etmeniz ve eksik bulduğunuz konularda ek güvenlik tedbirleri alınmasını isteyebilirsiniz.

İstatistik ekibi ile tanışın.

Eğer maç televizyondan naklen yayınlanıyorsa ve salonda büyük ekran mevcutsa ev sahibi kulüp temsilcisinden tekrar pozisyonlarının ekrana yansıtılmaması gerektiğini hatırlatın ve rejı masasının uyarılmasını isteyin. Bu durumu maç boyunca takip etmeye çalışın.

Naklen yayın olan maçlarda televizyon molaları konusunda bilgi alın. Aldığınız bilgileri takım yöneticileri ve hakemlerle paylaşın.

Salonda anons sistemi olup olmadığını kontrol edin. Anonsun nereden ve kimin tarafından yapılacağını anlayın. Maç süresince anons sisteminin kurallarda belirtilen dışında ve maç oynanırken müzik yayını için kullanılmayacak olmasını hatırlatın.

Dopingle mücadele.

Görevli olduğunuz müsabakada doping kontrolü yapılabilir. Doping Kontrol prosedürü içinde hiç bir resmi yükümlülüğünüz yoktur. Sadece görevli doktorlar kura çekimi için sizden takım listelerini talep edebilirler. Bu konuda ve sizden başka bir hususta bir şey isterlerse yardımcı olun.

Isınma süresince.

Hakemler ve masa görevlileri ile birlikte maçın başlama saatinden 20 dakika önce sahaya çıkmanız gereklidir. Sizin birkaç dakika önce süre görevlisi ile birlikte sahaya çıkıp oyun saatini 20 dakikaya ayarlamasını ve maçın başlamasına 20 dakika kala geri sayım yapacak şekilde saati başlatmanız iyi olacaktır.

Isınma periyodu içinde;

- Salonda daha önce görev yapmış olsanız bile bu maç hazırlıkları kapsamında bazı değişiklikler yapılmış olabileceğinden bir kez daha kontrol edin. Özellikle saha kenarı reklamların regülasyonlara uygunluğu ve özellikle kullanılması yasak olan ürünlerin reklamlarının olup olmadığına bakın.
- Takımların kurallarda belirtildiği şekilde ısınma potalarını ve kenar bençlerini seçtiğini görün. Bir yanlışlık varsa düzeltin. Yanlışlığın fark edilmesinde gecikildiği ve oyunun başlamasına kısa bir süre kalmış olması durumunda bu durumu muhafaza edin ve başlangıç hücum yönleri için hakemleri uyarın.
- Oyun süresi ve şut saati cihazı korna ses tonları ve şiddeti başta olmak üzere tüm teknik teçhizat kontrol edin. Şut saati cihazını çalıştırmak, topa sahip olma yön ve faul göstergelerini kontrol etmeniz tavsiye edilir.
- Her iki takım mensuplarının kurallarda belirtilmiş sayıda ve kıyafetlerde olduğunu görün. Takımların tanıtımı esnasında oyuncuların tek tip kıyafetle sahaya çıkması gerektiğini uyarın ve takipçisi olun. Uyarılara rağmen aykırı bir davranış olursa raporunuzda belirtin.
- Maç kâğıdının doğru ve eksiksiz doldurulduğunu kontrol edin. Maçın başlamasına 10 dakika kala önce ev sahibi daha sonra misafir takım antrenör tarafından ilk beşin işaretlendiğini ve maç kâğıdının imzalandığını takip edin. Maçın başında işaretlenen beşin sahada hazır olduğunu sizin de kontrol etmeniz faydalı olur.
- Eğer aksine bir prosedür belirtilmemişse maç tanıtımı 7 dakika öncesinden başlayacaktır. Maç tanıtımının her iki takım açısından da eşit şartlarda yapılmış olması gereklidir. Maç öncesi bu konuda ev sahibi takımdan bilgi alın ve prosedür hakkında hakemlere bilgi verin.
- Takımların tanıtımının belirlenen süreyi aşması durumunda takımlara son üç dakikalık ısınma süresinin verilmesi için gereken tedbiri alın. Gerekiyorsa süreyi üç dakika kala durdurun ve hakemin işareti ile tekrar başlatın.

3. Maç süresince görevleriniz.

Maç oynanırken.

Teknik Komiser maç süresince sayı ve süre görevlisinin arasında oturacaktır.

Maç süresince öncelikli göreviniz masa görevlilerinin hatasız çalışmasını sağlamaktır. Bu nedenle tüm masa görevlilerinin görevleri ile ilgili kurallar konusunda hata yapılmamasını sağlamalısınız.

Maç boyunca aşağıdaki uygulamaları hassas bir şekilde takip etmeli ve doğru şekilde yapılmasına dikkat edin.

24 saniye kararlarında;

- Topun çembere çarpıp çarpmadığının takibi,
- Hakem kararlarına göre hücum süresinin 14 saniyeden veya kaldığı yerden başlatılıp başlatılmadığının kontrolü,

Oyun süresi ile ilgili olarak;

- Sürenin kurallara uygun başlatıldığının veya durdurulduğunun kontrolü,
- Mola sürelerinin takibi,

Maç kağıdı ile ilgili olarak;

- Sayıların doğru oyuncuya ve değerinde yazılıp yazılmadığının kontrolü,
- Şahsi faullerin doğru oyuncuya yazılıp yazılmadığının kontrolü,
- Takım faulleri ve mola sayılarının doğru olup olmadığının takibi,
- Faul hakkını tamamlamış veya iki kez sportmenlikdışı faul ile cezalandırılmış oyuncuların tekrar oyuna girmemelerinin takibi,

Scoreboard ile ilgili olarak;

- Maç kâğıdında yer alan kayıtların doğru ve eksiksiz olarak yansıtılıp yansıtılmadığının kontrolü,

Bunlara ilave olarak tecrübeli bir teknik komiser olarak aşağıdaki konulara da dikkat etmeniz tavsiye edilir.

- (1) Tecrübeli ve basketbolu iyi bilen bir kişi olarak maçın akışına bağlı olarak antrenörlerin mola isteyebilecekleri dönemleri hissedebilirsiniz. Bu gibi anlarda masa görevlilerin daha hassas olmasını sağlamalısınız.
- (2) Oyuncu değişimlerinin taraflara avantaj veya dezavantaj sağlamayacak şekilde en kısa sürede ve kurallara uygun şekilde yapılmasında yardımcı olmalısınız.
- (3) Özellikle maçın sonlarında veya gergin anlarda davranış şeklinizin masa görevlilerini paniğe sevk edeceği veya sakin bir şekilde görevlerini hatasız sürdüreceğini unutmayınız.
- (4) Ok yönü değiştiğini yakından takip edin. Özellikle devre arası sonrası maça başlarken ok yönünün doğru olduğundan emin olun. Gerekirse not alın.
- (5) Yapılan hataların gerçekten bir uygulama hatası mı olduğunu yoksa kural bilgisi eksikliği veya kötü amaçla mı yapıldığından emin olmaya çalışın. Tespitlerinize bağlı olarak kontrolünüzü hata yapan kişiye yoğunlaştırın. Eğer şampiyonalarda görev yapıyorsanız ve hatanın neden yapıldığından eminseniz bu kişinin görevlendirilmemesini sağlayın.

İtiraz durumunda.

Görevli olduğunuz maçla ilgili olarak takımlar cezalı oyuncu, oyuncu lisansları, maçın sonucu veya başka bir konuda itirazda bulunabilirler. İtiraz prosedürü oyun kurallarında ve yönergelerde da yer almaktadır. Sizin sorumluluğunuz itiraz prosedürünü çok iyi bilmenizdir. İtiraz esnasında takımlara prosedür hakkında danışmanlık hizmeti vermek gibi bir yükümlülüğünüz yoktur. Takım yöneticileri de kuralları ve prosedürü bilmekle yükümlüdür.

Sizin yükümlülüğünüz itiraz prosedürü içinde Federasyonu zor durumda bırakacak veya eksik olduğu için yeniden bilgi alma ihtiyacını gerektirecek açık bir nokta bırakmamaktır. Bu nedenle itiraz durumunda konu hakkında tüm raporları oluşturun (gerekirse hakemlerden de alın) ve bunları ivedilikle Federasyona ulaştırın.

Maçınızda itiraz olması halinde maç bitiminden itibaren bir saat içinde “Önemli Olay Raporunu” u doldurup Federasyona faksalamanız gerekmektedir.

Devre arasında.

Devre arasında öncelikli olarak ok yönünün değiştirildiğine emin olmalısınız. Bu dönemde eğer gerekli değilse hakem odasına gitmeniz tavsiye edilmez. Bu fırsatı maç kâğıdı ile skorbord'ta yer alan bilgilerin aynı olduğunu kontrol edebilirsiniz.

4. Maç sonunda

- (1) Maçın sonunda her şeyin yolunda olduğuna emin olmalısınız. Maçın sonunda herhangi bir gerginlik veya istenmeyen bir olay varsa öncelikli hakemlerin emniyetle hakem odasına alınmasını sağlamalısınız.

Normal olarak sonuçlanmış bir maçtan sonra ilk olarak maç kâğıdını kontrol edin. Özellikle periyot sonuçlarının doğruluğu ve skorların istatistik ekibi tarafından tutulan kayıtlarla aynı olduğunu teyit edin.

Maç kâğıdının doğru ve eksiksiz olduğunu gördükten sonra hakemler tarafından imzalanmasını sağlayın ve imzalattıktan sonra orijinal (beyaz) kopyayı kendinize alın. Takımların kopyasını bizzat kendiniz teslim edin.

- (2) Eğer iki maçın toplam sonucuna göre tur atlayacak takımın belli olacağı bir maçta görevliyseniz, ilk maçın veya ikinci maçın berabere bitebileceğine dikkat edin.
- (3) Son olarak salondan ayrılmadan önce Federasyona göndermekle yükümlü olduğunuz belge/bilgilerin eksiksiz olduğundan emin olun.

5. Raporlarınız

Raporlarınız sizin bu alanda ne kadar tecrübeli ve iyi olduğunuzun göstergesidir. Bu nedenle;

- (1) Tam ve yanlış anlaşılmaya mahal bırakmayacak şekilde doldurunuz.

- (2) Raporlarınız hiçbir kişi veya kurumun haksız yere mağdur olmasına neden olmamalıdır.
- (3) Lütfen en kısa sürede Federasyona ulaşmasını sağlayınız. Yönergelerde verilen sürelerden her halükarda o zamana kadar bekletilmesi gerekir anlamı çıkarılmamalıdır.
- (4) Görevli bulunduğunuz maçta diskalifiye, kavga ve itiraz olması önemli bir olaydır. Bu nedenle bu gibi durumlarda ve kanaatinize göre Federasyona ivedilikle bildirilmesini uygun gördüğünüz konuları “Önemli Olay Raporu” doldurarak bir saat içinde Federasyona ulaşmasını sağlayın.

BAŞARILARLA DOLU BİR SEZON DİLEKLERİMİZLE

FARK YARATMAK İÇİN DİKKAT ETMENİZ GEREKENLER

Bu güne kadar oynan maçlarda çok sayıda hata yapılmıştır. Hatalar basketbolun bir parçasıdır. Hata yapmak yerine daha önce yapılmış hataların tekrarlanmaması çok daha önemlidir. Bu nedenle sorumluluk alanınıza giren ve bu güne kadar yapılmış hatalar konusunda yaşamadan tecrübe sahibi olmanız için paylaşmak istedik.

1. Bildiğiniz gibi aynı duran zaman periyodunda değişmiş bir oyuncu saat çalışmadan tekrar oyuna giremez. Genellikle mola veya serbest atış öncesi oyuncu değişikliği yapıldığında ya da oyuncu değişikliği yapıldıktan sonra oyun her hangi bir nedenle (sakatlanan oyuncunun tedavisi, sahaya atılan yabancı maddelerin temizlenmesi, elektrik kesilmesi gibi) uzun süre duraksadığında oyun tekrar başlarken, mola sonununda veya başarılı son serbest atış sonrası oyuncu değişikliği talebi gelirse sayı görevlisine sorun ve giren oyuncunun aynı dönemde oyundan çıkmamış olduğuna emin olun.

2. Yabancı oyuncu sayısı ve bunların sahada yer almaları çeşitli liglerimize göre farklı uygulanmaktadır. Bunlara ait uygulamalar ve yanlış uygulandığında tatbik edilmesi gereken işlem ve cezalar ilgili lig yönergelerinde yer almaktadır.

Öncelikle yönergelere aykırı olarak bir uygulama yapılmamasına dikkat edin.

Tüm dikkatinize rağmen yanlış uygulama yapıldıysa verilmesi gereken cezaları çok iyi bilmeniz ve doğru uygulamanız gerekir.

3. Maçlarda sıkça yapılan hatalardan birisi de faul atışlarının yanlış oyuncu tarafından yapılmasıdır. Sayıları az da olsa maalesef bazı takımlarımız bunu bilinçli olarak da yapabilmektedir. Maç boyunca buna çok dikkat edilmesi gerekir. Hangi oyuncunun faul yaptığı zaten sayı görevlisi tarafından takip edilmektedir. Ayrıca bunu sizin takip etmenize gerek yoktur. Buna karşın özellikle atışlı faullerde kime faul yapıldığını takip etmeniz size önemli bir avantaj sağlayacaktır.

